

CİHADIN ÇEŞİTLERİ

El-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne muhammedini'l-Mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû bi ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ.

Emmâ ba'dü;

Fe-kale resûlullahi sallallahu aleyhi ve sellem.

لَمَوْقِفٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يُسَلُّ فِيهِ سَيْفٌ وَلَا يُطَعَنُ
فِيهِ بِرُمْحٍ وَلَا يُرْمَى فِيهِ بِسَهْمٍ أَفْضَلُ مِنْ عِبَادَةِ
سِتِّينَ سَنَةً لَا يَعْصِي اللَّهُ فِيهَا طَرْفَةَ عَيْنٍ

Le-mevkîfün fî sebîlillâhi lâ yüsellü fîhi seyfün ve lâ yut'anü fîhi bi-rumhin ve lâ yurmâ fîhi bi-sehmin efdalü min 'ibâdeti sittîne seneten lâ yu'sallâhu fîhâ tarafeten 'aynin.

Bu hadîs-i şerîf Allah yolunda cihad etmenin bekçilik yapmanın, nöbet tutmanın ne kadar kıymetli olduğu gösteren bir hadîs-i şerîf.

Peygamber sallallahu aleyhi vessellem efendimiz buyuruyor ki;

Le-mevkîfün fî sebîlillâhi. Allah yolunda. *Fî sebîlillâhi.* Bir yerde durmak. Mevkîf, vukuf edilen yer durulan yer demek. Allah rızası için yapılan bir cihada bir yerde beklemek durmak.

Lâ yüsellü fîhi seyfün. Daha savaş yok, kılıç çekilmeden, düşmanla çarpışmak için kılıç çekilmeden.

Ve lâ yut'anü fîhi bi-rumhin. Mızrak saplanılmadan.

Ve lâ yurmâ fîhi bi-sehmin. Ok atılmadan, sadece durmak, daha düşman gelmemiş bekliyor. *Efdalu.* Daha faziletlidir, daha üstündür, daha kıymetlidir, daha sevaplıdır.

Min 'ibâdeti sittîne seneten. Atmış sene ibadetten daha sevaplıdır.

Lâ yu'sallâhu fîhâ. Bu altmış sene ibadet o kadar güzel ki, bir göz yumup açıncaya kadar bile bu altmış senenin içinde bile hiç Allaha asi olunmamış, günah işlenilmemiş, altmış sene o kadar geçmiş.

Ne kadar sevap kazanır insan hiç günah işlemeyen, boyuna ibadetle altmış sene geçmiş?

Bir duruş, Allah yolunda bir beklemek daha savaş da yok, kılıç çekilmeden, mızrap saplanılmadan, ok atılmadan biraz duruş, o altmış sene ibadetten böyle göz yumup açıncaya açıncaya kadar, isyan edilmeden geçmiş, ibadetle geçmiş altmış seneden daha hayırlıdır.

Şimdi İslam dini mazlum doğdu. Peygamber sallallahu aleyhi vessellem efendimiz Peygamber vazifesi olunca peygamberlik olunca, Peygamberlik vazifesi kendisine verilince, Kureyş kendisine zulm etmeye başladı. Çeşitli tekliflerde bulundu. Dedi ki; ya bu sen yeni bir şey çıkarttın, bizim putlarımızı kötülüyorsun, işimizi bozacaksın, düzenimizi karıştırıyorsun, âdetlerimizi töremizi değiştiriyorsun, sen bu işten vazgeç.

Ne istiyorsun? Ne maksatla yapıyorsun sen bunu?

Sana biz para verelim vazgeç bundan. Para istiyorsan para verelim, mevki makam istiyorsan seni başkanımız yapalım, eğer evlenmek istiyorsan en güzel kızlarımızı, en soylu kızlarımızı hangisini istiyorsan söyle onu verelim, evlen yani. Ama bu işi yapma dediler.

Peygamber efendimiz sallallahu aleyhi vessellem dedi ki:

Benim vazifem Peygamberlik yapmaktır. Bundan vazgeçmem. Bir elime güneşi verseniz. Bir elime kameri verseniz bile o kadar şeyi yapamazsınız ya öyle bile olsa yine ben bu davamdan dönmem dedi. Çünkü Allah kendisine vazife vermiş. Dünya malı için yapmıyor, mevki makam için yapmıyor, rahatlık keyif için yapmıyor. Ondan sora zulüm başladı. Müslüman olanları caydırıcı çalışmalar başladı. Alıyorlardı güçleri yeten köleleri sahraya çıkartıyorlardı, kumların üstünde işkence ediyorlardı, ateş yakıyorlardı sırtına yapıştırıyorlardı. Bilmem orasını burasını çekiştiriyorlardı. Islak sığır derisine sarıyorlardı, güneşin altında bırakıyorlardı, o kuruduğu zaman nasıl tazyik yapar bağırır, böyle bazılarını öldürdüler. Şehit ettiler yani.

Müslüman Allah yolunda şey yapınca. Bilâl-i Habeşî'ye falan çok zulüm yaptılar. Dediler ki; sen bu davadan dön. Bırak bu Allah birdir demeyi. İşkence görüyordu. Bir taraftan da ehad ehad ehad diyordu. Allah birdir. Şeriki, naziri yoktur. Sizin bu putlarınızın aslı

esası yoktur. Üç yüz altmış tane put doldurmuşsunuz kâbeye. Herkesin evinde putu var, putuna tapınıyor vs. Olmaz böyle şey. Yani sabretti.

Ondan sonra Peygamber efendimizi öldürmeye kast ettiler. Peygamber efendimiz Allah'ın emriyle hicret etti. Bunları biliyorsunuz. Bunlar zulüm değil mi?

Peygamber efendimiz Kâbe de namaz kılarlarken engelleme yapmıyorlar mıydı?

En kötü şeyleri yapmıyorlar mıydı?

Bir keresinde bir sığır işkembesini omzuna koymadılar mı?

Hız. Hamza avlanmaktan dönüyordu. Gittiler söylediler ona. Dediler ki; yeğenine bugün neler yaptılar dediler. Daha Hamza Müslüman olmamıştı. Oku moku avcılıktan geliyordu, yanındaydı. O yapanın karşısına dikildi.

Sen mi yeğenime yaptın diye?

Oku bir tane patlattı, kafasına kanattı, böyle yapanın. Ama daha Müslüman olmamıştı o zaman. Sonra bu baskılar devam etti. Sonra muhasarayı aldılar. İktisadi bakımdan alışveriş yapmadılar. Mal vermediler. Kız

vermediler. Bağları kestiler. Burada sıkışsın, bunalsın, dönsünler diye. Biliyorsunuz ondan dolayı kimisi Habeşistan'a gitmek zorunda kaldılar, izin istediler peygamber efendimizden. Yani memleketi bırakmak zorunda kaldılar. Sonra Medine'ye gittiler. Kureyş bu sefer oraya asker gönderdi. Kaç sefer savaş oldu. Bu zalimler bu zulmü ta başından beri yapıyorlardı.

Bu dini kim koruyacak?

Allah korur. Korur da Allahu Teâlâ hazretleri emreder, yıkılır karşı taraf, yere batar, zelzele olur, her şey olabilir. Amma bu dini Allahu Teâlâ hazretleri Müslümanların korumasını, dünya hayatı imtihan olduğu için, öyle takdir eylemiş. Müslüman dinini koruyacak. Hem dininde sağlam duracak. Eza cefa görse bile geri dönmeyecek. İmanını bırakmayacak. Dini koruyacak. Kur'an-ı Kerîm'ini koruyacak. İmanının koruyacak. Evladını koruyacak.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا ...

a. Vahyin Tesiri

İlginç bir hadîs-i şerîfi de okuyum.

لَمَّا كَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ كَانَ يَبْصُرُ دَبِيبَ النَّمْلِ عَلَى
الصَّفَا فِي اللَّيْلَةِ الظُّلْمَاءِ مِنْ مَسِيرَةِ عَشْرَةِ فَرَاسِخَ

*Lemmâ kellemallâhu mûsâ kâne yübsıru
debîbe'n-nemli 'ale's-safâ fi'l-leyleti'z-
zalmâi min mesîrati 'Yâ eyyuhellezîne âmenû
gû enfüseikum ve ehlîküm nâran.*(66/Tahrîm
6)

Kendinizi ve çocuğunuzu cehennemden koruyun diyor Allahu Teâlâ hazretleri Kur'an-ı Kerîmde. Şimdi tabi düşmanlar da saldırıyor. Kaç sefer haçlı orduları gelmedi mi?

İngiltere'den çıktılar. Hollanda'dan çıktılar. Anvers limanından. İngiltere de ki şehrin adı neydi unuttum, gittim gördüm oradaki asıl kardinalin mardinalin konuşup da halkı teşvik edip de çıktıkları kiliseyi gördüm. Kaç sefer İngiltere'den, Avrupalardan, Almanyalardan çıktılar ordular halinde Tuna vadilerinden geçerek, şehirleri yakıp yıkarak, bizansa geldiler, bizansı yağmalayarak. Hâlbuki o da bir Hristiyan. Antakya'ya geldiler. Antakya da kadın çoluk çocuk hepsini kestiler.

Kudüs'te çok katliam yaptılar. Bu seferler on yedi tane mi, on dokuz tane mi tarihte,

büyük böyle haçlı seferleri diye anılan sefeler. Selçuklular zamanında Anadolu'yu çiğneyip çiğneyip geçtiler. Amma sayıları bu kadar da değil. Çünkü Osmanlılarla Avrupalıların toplanıp toplanıp, birleşip birleşip yaptıkları bütün savaşlar nedir?

Haçlı savaşıdır. Din savaşıdır. Hâlâ da devam ediyorlar. Bizim Osmanlı devletimizi yıktılar. Bizim devletimiz yıkılmasaydı biz Almanya'yla hudut olacaktık. Belgrad'dan otomobilimize binecektik İstanbul'a, İstanbul'dan Şama, Şamdan Mekke'ye haccımızı yapacaktık, dönecektik. Kış gün üşüyorsak, romatizmam var, bilmem ne, sığağı seviyorum, Kahire de kışlayacaktık. İstanbul da yazlayacaktık. İstersek Kırım'a gidecektik. İstersek Kafkas dağlarının yüksek tepelerinde, yaylalarında taze havada, taze meyveyle şeyle dolaşacaktık. Yani isterse Basra'dan, Basra bizim olsaydı petrolü çıkartacaktık. Allah, dünyanın parası bizim olacaktı. Yıktılar. Kaç tane devlet türedi topraklarımızın üzerinde. Hâlâ da Bosna da, Kosova da, Bulgaristan da, Romanya da, Kırımda, Çeçenistan da, her yerde, hâlâ zulüm görmüyor muyuz?

Haksız mıyız?

Kendimizi savunmaya kalksak, haksızlık mı?

Değil.

İşte bunun için Müslümanın en mühim vazifelerinden bir tanesi cihad. En sevaplı işlerden bir tanesi. Çünkü cihad olmağı zamanlar İslam'ı söndürecekler adamlar, yok edecekler, insan bitecek, insan kalmayacak. Puta tapacaklar, haç'a tapacaklar. Wollongong da bilmem kaç bin dönüm araziyi verdiler, yüz altı bin dönüm mü bilmem ne, ben rakamları unuttum. Yirmi beş, yirmi yedi milyar Avusturalya doları harcadılar kocaman Budist mâbedleri yaptılar. Çünkü Wollongong kelimesi Budistlerde de bir hoş manaya geliyormuş. Bu bizim dilimizde falanca manaya geliyor diye orayı seçmişler. Bütün herkeste para kazanılsın diye Wollongong belediyesi de her türlü kolaylığı gösterdi. Müslümanların doğru düzgün bir camisi yokken, ahşap tahta, kıblesi yamuk, kubbesi yok, minaresi yok. Öyle iken Budistlerin alanına giriyorsun, otomobille dolaşıyorsun, kaç tane binası var, merdivenlerden çıkıyorsun çıkıyorsun çıkıyorsun çıkıyorsun

çıkıyorsun çıkıyorsun. Her tarafı koca göbekli, göbeğinin çukuru görünen, şişman Bu'da heykeliyle doldurmuşlar. Bir tane başka heykel gördük. Altı tane kolu var. Birisi aşağıda, birisi yukarıda, birisi bilmem ne, işte bilmem o viş-naymış öteki krişnaymış, ötekisi bilmem neymiş, Bu'da'ymış. Bir de koca Bu'da'nın olduğu, salona girerken kızın birisi bize şey uzattı, şöyle bir poşetin içinde pirinç varmış, iki dolar, alın dedi, bir şey değil. Ne olacak dedim?

Bu'da'ya sunacakmış. Pirinçle besleniyor mu? Şişko ne yapıyorsa? Yapmayız öyle bir şey dedik. Allah'tan korkarım, puta bir pirinç bile sunmaktan Allah'a sığınırım, korkarım. Hayır dedim.

Gözümün önünde Hintlinin birisi geldi. Bu'da'nın önüne eğildi, secdesini yaptı bilmem ne tüylerim diken diken oldu benim. Onlara kolaylık gösteriyorlar ama İslam'ı her yerden silmek için çarpıyorlar, saldırıyorlar, öldürüyorlar, kesiyorlar. Hem de kadın çoluk çocuk ayrımı yapmadan.

Biz haçlı ordularını yenmişiz. Osmanlılar yenmiş. Aslan yürekli bir şah. Esir almışız,

yenmişiz. Bizim padişahımız demiş ki; seni salıyorum, memleketine git, yeniden ordu topla, yeniden gel, bize bir zafer daha kazandır. Senden, sizden korkmuyorum diye gidin diye salmış. Biz savaşılanları bile öldürmemişiz. Onlar savaşmayan kadınları, çocukları, ihtiyarları bile öldürmüş. Bir papaz, haçlı seferlerine katılmış olan papaz, hatırasında yazıyor. Sadık bey aklın durur. Müslüman bir çocuğu kesmişler, kızartmışlar, yemişler de eti bayağı tatlı oluyor demişler. Anadolu da. Adana tarafında. Senin diyarında. Şey yazıyor, bizim kitaplar yazmıyor. Haçlıları kötülemek için değil. Haçlıların ordusundaki papaz hatıra defterinde yazıyor. Çocuk yemişler taze etli diye. Yani kuzu değil insan, insan yavrusu yemişler.

Onun için Müslüman cihada hazır olacak. Belinde kılıcı varken kılınan bir namaz, kılıcı olamadan kılınan namazdan yedi yüz kat daha sevap. Bir miktar Allah yolunda beklemek, durmak, savaş için, daha kılıç çekilmemiş, mızrak saplanılmamış, ok atılmamış, hiç Allah'a isyan edilmeden, bütün ibadetle geçmiş, altmış yıldan daha sevap. Çünkü din öyle ayakta durur.

Cihadın çeşitleri var. Cihad bu işte. Sevaplı. Cihadın çeşitlerinden bir tanesi düşmanla çarpışmak.

Bir tanesi de içimizdeki düşmanla çarpışmak. Hepimizin içimizde düşmanımız var. Zalim nefsimiz var. O da zalim. Öyle zalim ki insana içkiyi içtirir, günahı işletir, ibadeti terk ettirir, anasını babasının dövdürtür, yuvasını terk ettirtir, kumar oynattırır, her şeyi yaptırır bu zalim nefis. O nefis ıslah olsa şeytan tesir edemez. Şeytan geçiyor insanın karşısına, şöyle yap bilmem ne diye, sadece vesvese veriyor. Yapan nefis. Zalim nefis. Nefis ıslah olmadı mı, her türlü kötülüğü yapar. Şarabı havuza doldurtur. Havuzun içinde yüzdürtür. Her türlü şey duyuyoruz. Yaptırır.

Nefisle cihat en büyük cihattır.

İnsanın kendi nefsini yenmesi, kendi nefsini ıslah etmesi, kendi nefsini kötü arzularının karşısında mücadele etmesi en büyük cihat.

Al şu malı, işte bak sahibi görmüyor. Yok haram. Ben hırsızlık yapmam. Ya şu dul kadın ihtiyar, aklı ermiyor, kandır şunu, mührü bas, parmağını zaten imza atmasını da bilmiyor, parmağını bastır bir başka oyunla, geçir evini

barkını üstüne. Ben öyle yalan dolan yapmam. Günah. Kimsenin hakkını almam. Ama alan alana, yapan yapana, bu zulümleri, bu zulümler olup duruyor dünyada.

Neden?

Zalim nefisler haksızlıkları yaptırtıyor insana. Onunla mücadele en önemli cihatlardan bir tanesi. Tasavvufun da, tarikatın da görevi insanın nefsinin ıslahı yolunda terbiye etmek. Onun için oluyor. Yoksa eline tesbihi al eline, yüz tane la ilâhe illallah, yüz tane Allah, yüz tane estağfurullah de. Tamam, ben derviş oldum de. Ondan sonra nefsinin peşinde bütün gün akşama kadar koştur. Olmaz. Böyle dervişlik olmaz.

Dervişlik olaydı taç ile hırka

Alırdık biz daki otuza kırka

Yahu. Öyle demiş.

Dervişlik olsaydı tac ile. Tac demek? Yani başına giyilen kıyafetleri var her birisinin, kavukların çeşitleri var. Mevlevîler uzun giyiyor. Ötekiler Bektaşîler on iki dilimli giyiyor. Bilmem ne. Resimlerini giyiyoruz. Üstüne bir hırka, yakasında çizgiler, şeritler vs. ler.

Bu böyle değil ki;

Dervişlik olaydı tac ile hırka

Alırdık biz dahi otuza kırka

Pazarlık ederdik. Ver elini hadi bakalım.
Razı mısınız? Bilmem ne. Dervişlik o değil.

Dervişlik, insanın nefsinin terbiye edilmesi,
olgun insan olması, iyi insan olması.

Nefsinin terbiye etmek önemli bir cihattır.

Allahu Teâlâ hazretleri her türlü sevabı,
her çeşit cihadı yapıp, sevabı kazanmayı nasip
etsin hepimize.

aşereti ferâsıha.

Musa aleyhisselam Tûr dağında Allahu Teâlâ
hazretlerine kırk gece ibadet etti. Kendisine
Tevrat'ı Allahu Teâlâ hazretleri vahyetti. Tev-
rat'ta ona geldi. İşte Yahudiler ona tabi oldu-
lar ama sonra kitabına aslı kayboldu, bozuldu,
işin çığırından çıkarttılar, yıprandı iş. Allahu
Teâlâ hazretleri ondan sonra İsa aleyhisselamı
gönderdi. Ona da İncil'i indirdi. Onlarda İncil'i
kaybettiler. Aslı yok. Dört tane, üç yüz tane,
iki yüz tane İncil var. İznik'te toplandılar, ele-
diler, bir kısmını seçtiler dört tanesini. Birbi-
rinden farklı ibareleri birbirini tutmuyor. O da

bozuldu. Cenâb-ı Hak İslam'ı gönderdi. Hep-
sini tazeledi.

Musa aleyhisselam Tûr dağında Cenâb-ı Hakkın
vahyine mahzar oldu ya.

وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا

Ve kellemallâhu mûsâ teklîmen. (4/Nisâ
164)

*Lemmâ kellemallâhu mûsâ kâne yübsıru
debîbe'n-nemli 'ale's-safâ fi'l-leyleti'z-
zalmâi min mesîrati 'aşereti ferâsıha.*

Yâ Musa! Diye sesini duydu. Dediğini emir-
lerini aldı. Ya Musa aleyhisselam. Bakın ne olu-
yor?

Lemmâ kellemallâhu mûsâ. Allahu Teâlâ
hazretleri Musa aleyhisselam ile konuştuktan
sonra, vahiy geldikten sonra, ona mahzar ol-
duktan sonra.

Kâne yübsıru. Görürdü. Neyi görürdü?

Debîbe'n-nemli. Karıncanın tıpış tıpış yü-
rüdüğünü görürdü.

'ale's-safâ. Kara taşın üzerinde, kara ka-
rıncanın yürüdüğünü görürdü.

Fi'l-leyleti'z-zalmâi. Karanlık gecede, mehtapsız, karanlık gecede kara taşın üzerinde, kara karıncanın, karınca umumiyetle kara renklidir beyaz karıncada varmış ama bazı yerlerde neyse.

Min mesîrati 'aşereti ferâsıha. On fersah mesafeden kara taşın üzerinde, karanlık gecede karıncayı görür o.

Neden?

Cenâb-ı Hakk'ın vahyine mahzar olduktan sonra, ne kabiliyet değişiklikleri oluyorsa insanın aklında, zihninde, gözünde durum değişiyor, ilginç bir şey, bilgi. Peygamber efendimiz bildirmeseydi bilemezdik. On fersah ne kadar eder hocam? Bir fersah bir günlük bir yoldur. On fersah on günlük yol demektir. Bir günlük yolda yaya yürüyüşüdür. Yaya günde altı saat yürür diye kabul edilir ve yayanın bir saatte yürüdüğü mesafe, Sadık bey hariç, altı kilometredir, altı kilometre yürür. Ben dört kilometre yürüyebilirim. Ortalaması altı kilometre yürür. Altı kere altı otuz altı. Otuz altı kilometre yol yürüdü mü kervan, yolcular perişan olur. Kervansaraya girenler serilirler, ayakları şişer. Altı saat yol yürüdükten sonra yatarlar,

istirahat ederler. Altı saatte bir fersah başına konaklar yapılmıştır. Şimdiki benzin, yakıt satılan yerler gibi. Oralarda develerini dinlendirirler hayvan atları varsa, yaya yürümüşlerse, otururlar, aşağıda hayvanlar, üst katta kendileri. Kervansarayın avlusuna girerler. Gurbetten gelmişim, yorgunum, hancı şuraya bir yatak ser, yavaş yavaş dediği gibi, işte bir yatak bulurlarsa yatarlar, her gelen yolcu geliyor, gidiyor. Temizlik şartları şimdiki gibi değil. Bitler, pireler, haşarat aşağıda, hayvanlar onlardan keneler, bilmem neler, kokular.

Kim bilir ne kadar zordu eskiden?

Otuz altı kilometre. On kilometre üç yüz altmış kilometre eder, üç yüz altmış kilometre de İstanbul'dan üç yüz altmış kilometre neresi? Gerede üç yüz kilometre yani Kızılcahamam'dan öte, Ankara diyeceğim ama Ankara'dan biraz berilerde Kazan, biraz evvel İstanbul Kazan veya orda bir Kızılcahamam'a doğru giderken, yokuşlara gelmeden, orda bir kasaba var, orası kadar yani mesafe. Oradan kara taşın üzerindeki şeyi görecekle hale getiriyor Cenâb-ı Hak. Kabiliyete bak, peygamber kabiliyeti, tabi mucize, olağan üstü bir durum.

Ama hem duyar hem görür. Karıncanın ayak sesini de duyar, gözü de görür. Olağan üstü duruma geliyor.

Bizim beyinler, bizim gözler, bizim kulaklar, bizim diller ibadet etmediğimizden, çalışmadığımızdan, günahlara daldığımızdan körleşiyor, körleşiyor, körleşiyor, kalplerimiz insanın hafızası günahahtan körleşiyor. Hâlbuki bir duyduğunu unutmayan insanlar var. Bir duyuyor, unutmuyor. Unutmak ne demekmiş? Diye soruyormuş. Dur demişler şunu bir imtihan edelim. Bir gazete getirmişler. Baktırmışlar buna. Oku bakalım bu adam ne yazmış? Bir sene sonra bir molla bu.

İstanbul'da medresede bir molla adını unuttum. Bir sene sonra gazeteyi almışlar yanlarına. Geçen sene biz sana gelmiştik ya, bir gazete okumuştuk ya, sen bir makale falan okumuştun. Söyle bakayım. Aynen okumuş. Hafızaya bak.

Âlimlerden bir tanesi yirmi otuz kişi gidiyor.

Senin adın ne?

Salih. Senin adın?

Halil.

Senin adın ne?

Hâbil.

Senin adın ne?

Ali.

Sen nerelisin, kaç yaşındasın, ne iş yaparsın?

Hepsine soruyor. Yirmi otuz kişi misafir. Yeni bir şehre gelmiş, hadîs âlimlerinden birisi. Hepsine soruyor bir sefer. Ondan sonra hepsi gittikten sonra. Senin adın sen Salihsin, sen Samsunlusun, senin yaşın şu kadar, senin mesleğin şu. Sen Hâbilsin, sen şuralısın, hepsini söylemiş, şaşırmadan, karıştırmadan.

Neden?

İbadetle keskinleşiyor hafıza. Günahla körleşiyor. Allah'a itaatle gelişiyor. Peygamberin görüşüne bak.

Allah Teâlâ hazretleri bizi kendisine güzel kulluk yapanlardan eylesin. Günah olanlardan korusun, kurtarsın. Şimdiye kadar yaptıklarımızı defterinden silsin. Affetsin. Bundan sonra

güzel şeyler yapıp onu telafi etmeyi nasip et-
sin. Cümlemize.

Bir de bir ferahlı hadîs-i şerîf okuyalım. Ah vah etmek için. İnsana gülmek de lazım. Ağlamak da bir ihtiyaç. Bazı kimseler acıklı filmler izlemeye gidiyor. Niye gidiyorsun ya? Zaten dünyadaki, işindeki, gücündeki, evindeki dert sana yetiyor. Her gün anan ağlıyor, sen ağlıyorsun zaten. Bu acıklı filme niye gidiyorsun? Boşuna gidiyorsun. Gidiyor bir Türk filmine. Allah sonunda hafiyesi ölüyor, nişanlısı ölüyor, anası ölüyor, danası ölüyor, mezarının başına ötekisi geliyor, o ölüyor, bilmem ne, facia. Artık filmi seyredenler mendiller, çarşaflar gidiyor o filme. Çok güzel bir film. Aman ne ağladık, ne ağladık. Allah ıslah etsin bu işin sonunu.

b. Dünya Hayatının Kısallığı

Şimdi böyle bir hadîs-i şerîf okuyalım.

لَمَّا بَعَثَ اللَّهُ نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ بَعَثَهُ وَهُوَ ابْنُ خَمْسِينَ
وَمِئَتِي سَنَةٍ فَلَبِثَ فِي قَوْمِهِ أَلْفَ سِنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ
عَامًا وَبَقِيَ بَعْدَ الطُّوفَانِ خَمْسِينَ وَمِئَتِي سَنَةٍ فَلَمَّا

أَتَاهُ مَلَكُ الْمَوْتِ قَالَ: يَا نُوحُ يَا أَكْبَرَ الْأَنْبِيَاءِ وَيَا
طَوِيلَ الْعُمُرِ وَيَا مُجَابَ الدَّعْوَةِ كَيْفَ رَأَيْتَ
الدُّنْيَا؟ قَالَ: مِثْلَ رَجُلٍ بُنِيَ لَهُ بَيْتٌ لَهُ بَابَانِ فَدَخَلَ
مِنْ وَاحِدٍ وَخَرَجَ مِنَ الْآخَرِ

*Lemmâ be'asallâhu nûhan ilâ kavmihî
be'asehû*

Nuh aleyhisselamı Allahu Teâlâ hazretleri kavmine peygamber vazifelendirip gönderdiği zaman.

Ve hüve ibnü hamsîne ve mietey senetin

İki yüz elli yaşındaydı Nuh aleyhisselam. İki yüz elli yaşındaydı. Peygamberler hep genç Peygamber olmuş da Nuh aleyhisselam müstesna. Bir o iki yüz elli yaşında Peygamber olmuş. Biliyorsun dokuz yüz elli sene yaşadı. Bilmiyor muydun? Dokuz yüz elli senenin iki yüz elli senesi, yedi yüz sene Peygamberlik yapmışlar anla.

*Fe-lebise fî kavmihî elfe senetin illâ
hamsîne 'âmen.* Arkasından da söylüyor. Kavmi içinde bin yıl yaşadı, elli yıl eksik, yani

dokuz yüz elli seni demek. Kur'an-ı Kerîm de de bu olduğu için kesin, rakam böyle.

Ve bakıye ba'de't-tûfâni hamsîne ve miety senetin. Tufanı, Nuh tufanından sonra da iki yüz elli sene yaşadı. Tufan olduktan sonra da iki yüz elli sene yaşadı.

Fe-lemmâ âtâhü melekü'l-mevti. Ölüm meleđi Azrail aleyhisselam ona geldiđi zaman,

Kâle yâ nûhu. Dedi ki; Azrail aleyhisselam;

Yâ Nuh!

Yâ ekbera'l-enbiyâi. Ey Peygamberlerin en yaşlısı! En büyüğü! Yaşça.

Ve yâ tavîle'l-'umuri. Ey uzun ömürlü Peygamber!

Ve yâ mücâbe'd-da'veti. Ey duası müstecab olan, makbul olan, duası geçerli olan Peygamber!

Keyfe raeyte'd-dünyâ. Dünya hayatını nasıl gördün?

Azrail geldi. Canını teslim edecek. Yani bitti artık ömür.

Yani dünya hayatını nasıl, ne dersin, nasıl buldun?

Diye sordu. Azrail aleyhisselam Nuh aleyhisselam'a.

Kâle. Cevap olarak buyurdu ki;

Kâle misle racülin. Bir adam gibi ki;

Büniye lehû beytün. Kendisine bir ev yapılmış. Al bu ev senin diye.

Lehû bâbâni. Evin iki kapısı var. Bir ön kapısı var. Bir de arka tarafa giden bahçe kapısı var. İki kapılı bir ev yapılmış kendisine.

Fe-dahale min vâhidin. Birisinden girmiş.

Ve harace mine'l-âhari. Arkadakinden de çıkmış gibi.

Dünya hayatı böyle işte. Bu dünya hayatı böyle.

Şâir diyor ki, Osmanlı şâiri:

Bir düş gibidir hak bu ki ma'nîde bu âlem.

Rüya gibidir bu âlem. Bu dünya hayatı var ya, bu âlem. Bir düş gibidir hakka ki mana da bu âlem.

Kim göz yumup açınca zamânı güzer eyler

Rüya gibidir. Göz yumup açıncaya kadar zamanı fırt geçiverir. Rüya gibidir. Uyudun uyandın bitti. Ama uykuya da benzetiyor. Millet uyuyor.

Başka bir hadîs-i şerîfte de bildiriliyor ki:

En-nâsü niyâmün. İnsanlar uyuyorlar, uykudadırlar.

Fe-izâ mâtû intebehû. Öldükleri zaman. *Intebehû.* O zaman uyanırlar. Dünya hayatında uyuyor millet. Cenneti bilmiyor. Cehennemi bilmiyor. Mahkeme-i kübrayı bilmiyor. Günah işlerse ahirette cezasının ne olduğundan haberdar değil. Korkmuyor. Cenneti elden kaçırsa neleri elden kaçırdığının farkında değil, hayıflanmıyor. Uyuyor uyuyor dünya hayatında öldüğü zaman uyanıyor. Öldüğü zaman çünkü herkesin gözünden perde kalkıyor, ahireti görüyor ve ahirette nereye gideceği kendisine gösteriliyor. Bak sen cennete gideceksin, seni köşkler bak beyaz beyaz mücevheratı parlıyor uzaktan, amma geniş alan, amma güzel köşkler, bahçesinde huriler dolaşıyor, hizmetliler, meyveler, salkım salkım salınır tuba dalları, Kur'an okur hem dilleri, cennet bağının gülleri, açar Allah deyu deyu, güller açıyor,

kokuyor falan. Tamam, adam, tamam Ya Rabbi! Diyor. Bir gül bahçesine girercesine ölüp ahirete geçüyor.

Kâfire de, günahkâra da cehennemde de işte şuraya gideceksin sen diye gösteriliyor. O da orda azapları, işkenceleri, korkunçluğu, manzarayı, karanlığı, dumanı, pis kokuları vs. orda görünce mahvoluyor. Kabir de insanlar için ya cennet bahçelerinden bir bahçe ya da cehennem çukurlarından biri çukur oluyor. Ölür ölmez gösteriliyor çünkü. Artık cehennemden gördükten sonra kabirin tadı hiç kalmıyor. Zaten kabirde de azap görüyor. Kabir azabı da var.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi sorgusuz, sualsiz, mahkemesiz, hesapsız, doğrudan doğruya, durdurmasız cennete girenlerden eylesin. Çünkü hesap verecek halimiz yok. Vaziyet fena. Hesaba çekilirse yanarız. Allahu Teâlâ hazretleri nasıl yapacaksa şöyle hesapsız bizi cennete sokanlardan eylesin. Nasıl affedecekse affettirmenin işlerini yapmaya nasip eylesin. Nasıl ibadet ve itaat edeceksek, nasıl hayır hasenât yapacaksak, nasıl iyi bir kul olacaksak onları yapıp rızasını kazanmayı, sevdiği

kul olmayı nasip eylesin. Akıbetimizi hayır eylesin. Cennetine dâhil eylesin. *İlahi cennet evine girenlerden eyle bizi.*

Cennet içre cemâlini görenlerden eyle bizi.

Âmin.

Bi-hürmeti Taha ve Yâsin Subhâne rabbinâ rabbi'l-izzeti ammâ yasifûn ve selâmün ale'l-mürselîn velhamdülillâhi rabbi'l-âlemîn el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

